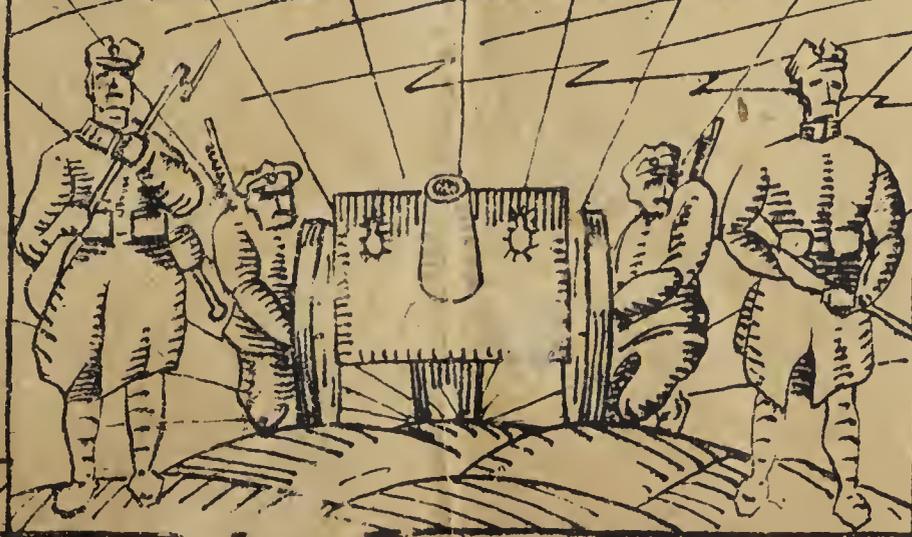
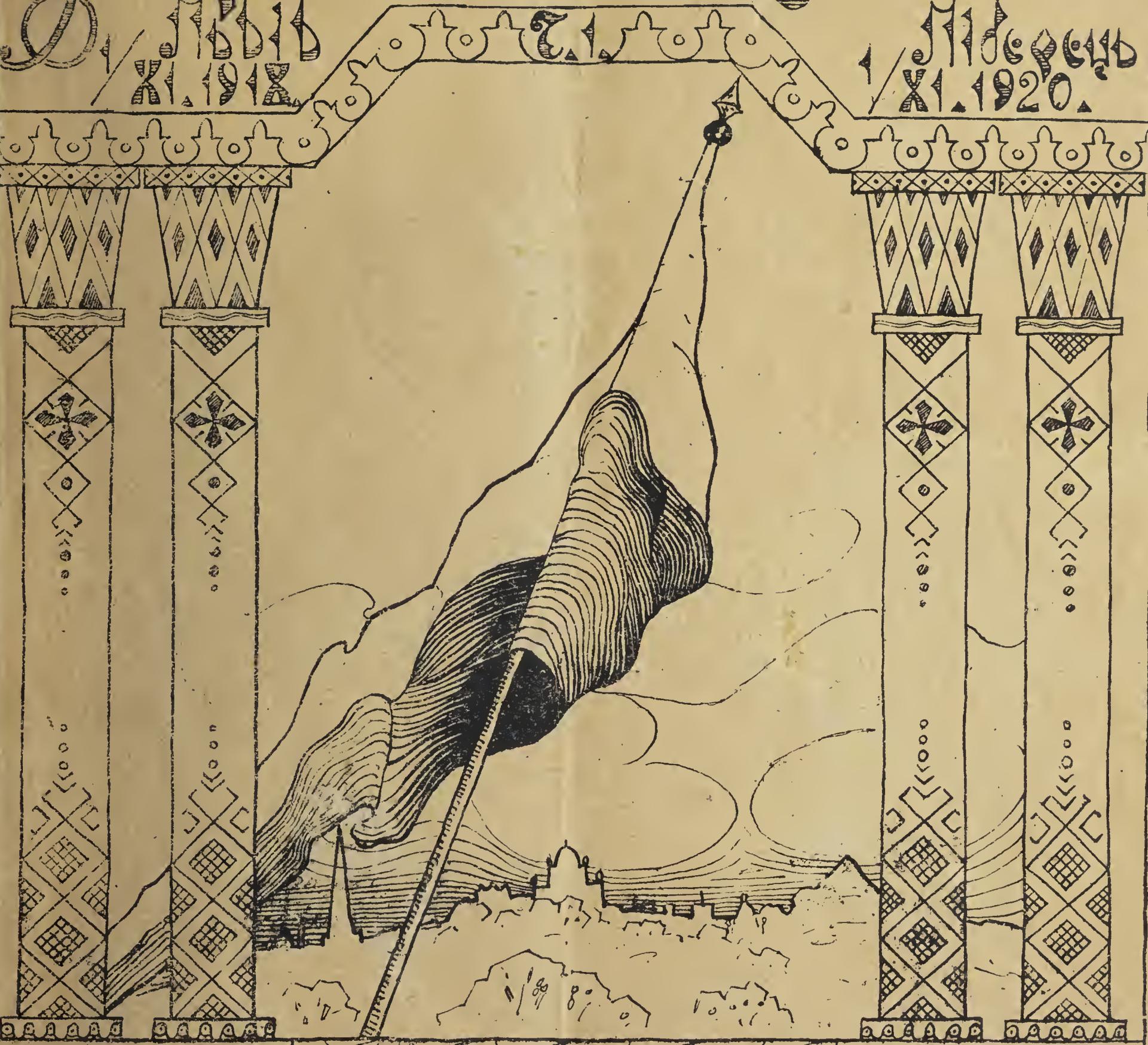


# Український Чутарник

№ 11  
X. 1920

№ 11  
X. 1920





## Вішталів.

Випускаючи перше наше число уланьсямо  
 щоконечним сказати отсих кілька слів. Ціллю нашого  
 видавництва є то можливість зібрати все те, що пере-  
 жила наша Укр. Т. Армія і нарід від першого листопада  
 1918 року, скитаньсь по широкому світу.

Починаємо наше видавництво нарочно з днем листо-  
 па, як в другу річницю початку нашої визвольної боротьби  
 і скитання. Через довгі літа були ми розситані майже  
 по цілому світу і не мали ні змоги, ні хвили споккою, щоби  
 зібрати все те на папір, що ми пережили і переболіли.

Зганані долею на чехо-словацьку землю, найшли ми евку  
 таку малість взятися до сеї праці, хоч свідомі трудностей  
 і перешкод, які нас чекають. В міру того, як будемо збира-  
 ти і подавати події і переживання поодиноких осіб, біль-  
 ших, або менших гуртків і бових одиниць, як також  
 поміщенні державних срункціонарів і розважуючи пережи-  
 тане, будемо могли пізнати наші добрі і злі сторони: а  
 в слід за тим будемо мати змогу на будуге установити  
 і розбивати в собі добро, а уникати злого. Крім сего ме-  
 мо поміщувати на сторінках сеї газети наукові статті  
 на різні теми, поезию, белгтристику, гумористику, сати-  
 ру то що; як рівняж окрасувати і ілюструвати її проца-  
 ми передубаючих між нами артистів.

Їдижте у світ наші "Україн. скитальге"; вишукуйть твого  
 оживого теска, та пригадуй йому, що годі сидіти безгинно і дуся-  
 ти в собі пережитте!

Кришдуї йому, що кришдуї покоління будуть цікавитись тим, що для него вичувалося буденним, безвартим, та взибай його брати за перо, та списувати все, що пам'ятає, щоб да-ти можливість дітям, та внукам пізнати посліду добу борби за бршицу домо покоління в такому світі, в якому они під даний мент відбувались.

Хай знають діти, чим батьки їх помилились, але найзнають те, тому они помилились і не видають каменем в той бік - кудиби каменем не видати.

Кожний думає, що ки тоді  
Міаіонів стач стоїть,  
Що за долю міліснів  
Муши дити ти отвіт.

Кривавий шлях.

1. В багнв їх... ішли шовіною  
Помилув руки від оков,  
А слід багріла під сніговою  
Кров....  
Лавона - тейла кров!  
2. Збивали порох їхні кроки,  
В обличчя порцни ліс...  
А то шовари шшли пошови  
Сліз....  
Гірких - педурних сліз!  
3. Світлим сонувом їхні очі  
На шлях, що мав св в дель...  
В крові встояний бул охочі  
Жаль....  
Штрафданнв, діл і тчел...

4. В багнв їх - вк ситну шум,  
Вк шрутом сів довгий ряд...  
3. слеза просив в, щоб вернул  
Взад....  
В старий, - стокійний зад!  
5. Мав гураган неслим ридати,  
Взаді валдвсь оставших шум...  
У сні - прокми славіх слідати  
ї шум  
Везсний - злобний шум!  
6. В слідив за їхніа зором:  
Ім шла зірда на пробій....  
У плакаті шало мені сором  
З прій....  
З молодих - вених прій!

2. І в не плаче, мислючи  
 Вдих в займуренні болю...  
 Над дором тиритом та сивим в  
 Шляху...  
 Такий до Воли мав! -

П. в.в. Крайенко.

\* \* \*

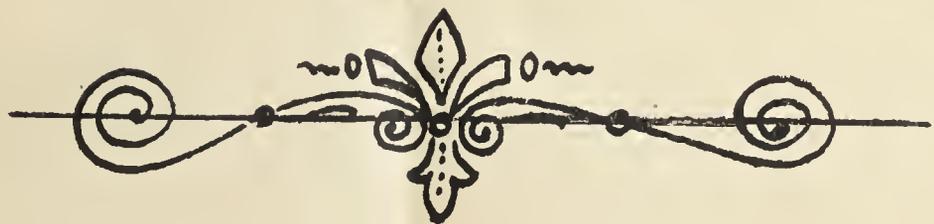
Поліциальна - за Збручем....

1. Терези мислючі - мрії...  
 За мислю кургані:  
 Сиди там сиди в золотій  
 Там сидить Галичанка!

2. А могили чорні-чорні...  
 Без зілля - без кутині,  
 Лагати кінці твої мої сирітні,  
 Своїми забудуї!....

3. А в де влітає на могилах  
 Тернина волонка...  
 Вона на своїх крилах крилатих  
 Віттер.... із за Збруча....

П. в.в. Крайенко.



Сот. І. І. - Кий. -

Спамини львівська  
 Падомитових днів 1918. року. -

Як одну із тих, що перші зважились манувати  
 Бити проти наших споконвітних отікучів, по-  
 фруши мені написати диво із моїх з падомитових  
 днів 1918. року у Новові.

Буду старатись надати відомі мені педії  
 вірно та по можливості докладно. Одні з них  
 будуть відноситься до бу посередних педій 1. па-  
 домита 918. другі до самого 1. падомита, педії

лише до лівої частини Львівської залози, бо сам, як звичайний розмітник, був лише командантом одної із заліз по середині лівої частини, та обчислював знахідками лише фронт по ул. Міцькевича. Створили сі, або сам бачив, а і сам пережив. Що діялось в правій частині, про се довідав сі з лише посередно, та про се і докладніше писати не берусь. -

Вулиць 1918. застав у Львові кадри відгодних полків: 15. п. п. 19. п. курієвців, 30. курієв стрілецьків, та ще супровідний курієв (Assistentbataillon) 41. п. п. і родітничу сотню сот. Терського. Всі они рекрутувались з українських повітів і мурва була понад 70% українською. Фронт сіх майже кисто українських частин по-дубавля у Львові і інші поміньші відділи, котрі складались частією з Українців, частією з Поляків: як львівська військова поліція; інші цілком об-дотні: як мажарський супровідний курієв; інші кисто ворожі: як державна жандармерія при ул. Нова Сопіи. Щорядко кадри якого перевищало більшість львів-ського гарнізону була українська: після обчислень вимовила она понад 1000 людей.

Старшини-Українців по частинам було мало, все тіакі пересіла на одну доповняльну сотню / Ersatzkomtr. / при-надав один свідомий Українець. За те було много старшини-Українців призначено, по тіак сказанна не фронтівих формаціях, по різних каравис та одержних інституціях, в суді, а навіть і в каміон "Militärkommando Lemberg" було шось около десяти. Фронт сего перебувало у Львові богато на відпустці ізд судій.

Стрілецькі по частинам були се повернувши з рос. по-лону, пересякли в великій дозі більшевизькими гелідми а при тім дадні всяких аванзів, матеріал даючи сід легко пірвати до всякого перевороту при тім дешо на-ціонально свідомий - доказом співанія Українського амонну похідними сотнями / Masoch. Komtr. / при на-годи відходу в поле по ул. Старпа Шведька, на велике зурисені Поляків / ікарми доводили до М. К. С. / Незважаючи на расієв стрілецьків були се мажарські рекрут-

правно діти. Куди хотів підготуватися, чи старшим  
 туди по і забив; без всякої самостійної думки - Брід  
 одної - за всяку ціну вирванись домів. Що правда сі  
 думки були всі - все було перемучено війною - там  
 Кольо сальний ристок переу, "полеги" і бадало кінця  
 війни, який би він і не був не зважали ні на цісаря  
 ні на державу, ні навіть на якісь там народні інтереси.

Старшими ділились на дві категорії: Одні, що  
 з покон віку засіли по Запасних Куріях, ну вони були  
 добре і всіми силами нам державі літали, між всі-  
 кими видами і всякими способами; одними з них  
 поводилось матеріально досить лихо і сі бадало кін-  
 ця війни, друми поводилось добре і їм було, се обата:  
 они там, Гевін - а' до панд. Се були дійсно робачі вояки.  
 Недви вимовляли - ледви прийшов до кадри - все знали.  
 прийдіть до пох. сотні. Така сила бора не могла не мати.  
 Такому каховікови пашом сидіти довгий час в замітло.

А ну кілька гласніше говорять про кінця війни -  
 про розвал Австрії. То каварма видко при столік  
 куріями старими, що з сабото консервують. Покрай.  
 ні, ба навіть іа часими прибирало національний ка-  
 рактер. Українцям пришло, "Тенс сам", а сажне каро  
 з карловими столиками коло біларуїв. Цілими веле-  
 франки грали ту та балаками про різні, говорив се  
 много про те, що нам робити, як Австрія розлетівся,  
 а Палаки пристрашувать свої руки на нашу Братівчину.  
 А що се готові зробити було бильше ким певне бо вже вист  
 пни 916. М. К. Л. викриво тайний Аргумент павильна на  
 сіонерів і старими. Их поарешовано. Деякі з них сиділи  
 в арештах на Курковій улиці: їх при отуценю Ново-во  
 Українці випустили. В поодиножках частинна почали  
 пропаганди криси а 30 жовтня викрили вже Українці, ну  
 польський Гітлер Велзер з 15.п.п. організовано вивро-  
 дав по ночам криси для польської боївки і в своєю  
 помагав рому ст. др. Яблонський. Они оба, ну  
 чуваломи халесту, утікли за власу зі Ново-во.  
 Балачки, та різні плани на будуче, з присьнівом  
 українських пісень затягались до пізна в них і там  
 бидув са вересень до кінця.

З кінцем березня, на пам'яті мені сьогодні димом, присутні до мене в "Тенесанс" бл. вде пам'яті Д-р. Манаркевич та запросив мене до свого стола. Почалась бесіда про те, якої я і дружки про теперішню ситуацію, якої сили гарнізон, по якій стороні перевага і т.п. При кінці розмови похвал мені Д-р. Манаркевич адресу, просив о дискрецію, та казав запроситись там у "Добродіє С-ого голову", індексової комісії.

В означені дні я був са в академічному по-мислявстві. Застав господаря С-ого в дана. Він казав мене інформувати: розходив са о тайну організацію Українців в австрійській Армії. Ми завважено коні-тет, що має дані диті сій організації, а яка маєтне за цілю: оборону перед польского нахабністю... До комітету в війцелю поки що в. колівік, а саме: пор. Д. Т-ий 15. п. п. кет. Ф-ан 19. п. стрільць, хор. В-ан з присового відділу М. Ф. Г. кет. О-кий з військової поліції, акад. ЕТ-кий, ако звязковий дивізіоніст і акад. С-кий звязковий академік.

Щоби справи не робити ніяк голосною, та, не скликувати на всікі зори за боного людей пас-тановлено: 1. пошиувати собі відповідного пред-сідателя, бо із сурасна ніхто не хотів обнягисе проваду організації, яка мала обняти цілий край, та крива пресімого військового знаня потрібувала ще і знаня сакої-такої стратегії, знаня військової та політичної організації. 2. Місце політичного орга-нізатора і голову рішено пошишити гудь одного із представників У. С. С. / по можности сот. Вітовський / 3. Члени з урядників дістав призначені частини, в а-ких мав дібрати собі помічників, а в тагоницях іа пши найконкретнішим ризах, поширвати паніф сорілюцтвам іак сказати свідоміого сего, що може зна-они стати, на случай повстаня польского. Вест-при помощи свідомих сілцідельно стрільців відпо-відну пропаганду. Обшилити докладамо всіх Українців, Польків, криси, мушкетерів, та харгі. 4. В-ан перняв слідств, при помощи австрійської

7.  
розвідки, Словаків, а з окрема австрійського військового  
уряду у відношенні до Українців. Се привело не  
було для мене надто трудним, бо і сам був в М. О. С.  
на разі з мим і звісний організатор Закарпаттв  
кор. П - к. Василь. Впродовж в М. О. С. було під  
той час часом Українців і Слав та все можна  
було довідатись і про найтіймійші зараженя.  
Щиро сего знав кор. В - ан одержувати звязь з цибіль-  
ним Станіславом який завязавсь у Львові.

4. Як що старшина У. С. С. погодять се, запропонувати  
такожлий провід дядької Аронії Архипкнязеві  
Вілогельнови. В сій цім знав кор. П - кий потім  
до довіди до Каца У. С. С. в Видишці, а отсю до  
Архипкнязя. 5. Комітет прийняв назву:  
Український, генеральний, військовий Комітет  
Львів / як і перші печатки у Львові /.

Востверту цювалу, постановлено на підставі відомости,  
яку приніс кор. В - ан від П - к. П - о, що Антанта  
стоїть на принципі удержання Австрії. Отримавши  
на сій відомості рішєв Комітет припровадувати  
авітацію; організацію на основі самостійного  
галицького українського королівства, в євентуаль-  
ній середрації з Австрією.

За сими промовляло ще і те, що сферою тоді стоав  
ще сильно, що Австрія мала ще много військ на  
Україні, котрі могли кождої авні, wraz з Словаками,  
нас здавити, далше і ще, що сотник Снопка, який  
приїхав з України від С. С. заявив: Україна мо-  
же вам дати до 2.000 врісів, де що мушкеті і гартов  
світльни корєє; аднак які одної боєздатної кас-  
тики і разду з Українского повимца не стиритесь. Се  
дує всіх здивувало і ніхто з нас не міг тоді сего зро-  
зуміти. Треба отже було вислїти лише на власні  
сили і на те, що прийдесть вести борбу з найме-  
нше з Словаками Закарпаттв Закарпаттв.

Комітет висловив і утилітарного замоземств, що  
не відносимь до Австрії ворожо, а противно  
виступаюч по її стороні, не лише позуєкая сьмєтати  
галицьких кошовцєв, але дує миє вислїти і на

Безу пошук вій. Авіації проти Польщі, А було  
я і величне, до з кмітцем самооборони перед поль-  
ського нахабністю та з кмітцем національної свобо-  
ди гурився і кміт оборони імперія а се ще таде  
величкія часті ступінь ітнотувано.

Піомітот саодувся раз на тидень, місяць і час були  
з горн визнання. На засіданях здавав кождий звіт  
про те, як стіває діла у сьо визнаннім крузі.

Не одно із засідань, дець в половині довонд, приї-  
шов П: Стажарук і за його, порадою поширено До-  
мітій придиратом до мого тіда. П - ва У. С. С. і ви-  
мвазав знасити з поодиноковими гарнізоннами про-  
вінціональними місц, держав з шови Курієратом  
рїсней зваць, та закладав статистичку мамми  
і полостких сил у Східній Польщі. Пор. Б - у  
Сторя, який до прибуття висланника. У. С. С. став  
заступати голову Комітету, пор. М - уд Мадора з уо.  
рв відного Курієра Н. п. п. пор. П - а Османа і.и.

Хіто із присутних не мислився із скориними  
виступом, як в грудні, нікому і через думку не  
приїшло, що все за кількамісяць днів приїдєсь  
нам виступити під сиво-довним прапором  
до бою з повонвірними ворогом. А нас не шов  
я прямо лєтїв.

10. довонд 1920. поїхав пор. Фван. П - иї до Юша з.с.  
та був присутним на зборах старшин, на яких і при-  
савив їм увагом Комітету. Пивазились дова  
дискуси. Все старшими У. С. С. були того переко-  
нані, що до війни з Польщею не приїде.

Внаїмірному слугато бюджет мати доз давленя  
мих повстанд та дунти місцевих Польків і то  
мих по місцоті, а про яку недугу регулярну війну  
Полькми не ма що и думат. Розациться о те,  
що ми ми ти у Новові пероням власнїть, удержан-  
ом зї 2-3 дні, а там все У. С. С. їх змінать. Що до  
осей Арашкмежа стали на тїм становленя  
що він особисто нікого користного нам даи не  
може бо сїмн майде бундлімешим втїдїв-доказом  
кїо що не може пред У. С. С. вистарати навіть херевїтїв.

А такаж і Україна, як у нас є ти собі найдорожче і загляди  
самою Україною не стоїть маруватись на насиль-  
стві Антантти. Вкінці протестовуємо:

1. Зірвати всілякі угоди з Австро-Угорською імперією
2. Головою Комітету назначено сот. Дітковського.
3. Командантом У. С. С. на сучасній першорядній назначено  
сот. Дукішованого
4. Постановлено боротись тиж знаменем Свободної-  
України.

Маємо на увазі ті котирі точки висламо  
пор. Того і сот. Гирняка до Чернівців  
консервувати з Австро-Угорською і з сот. Дітковським.  
(дальше буде.)



Понад степами України  
Народа Бєній пролітав  
І в нас сумління, влас руїни  
Себе самого пізнавав.  
І багить: пишними степами,  
Де першів вільний жиб козак,  
Тепер ганьбними рабами  
Нашадки добгими літами  
Орють для других свій байрак.  
Дух спокою - дух України  
Синів народа в бій післав,  
Щоб громадичетва світового  
Народ для себе добував.  
І багить він: ожен вертає  
І каже матері свої:  
- "Брати-славани із заходу  
Кусок нам вкрали землі!"

А другий тихо свої оці  
На грудях матері сменяв:  
- "Пілат півногі кулю в груди  
Мене здоровий післав!"  
"А третій довго не вертав  
Нарешті сто млений прийшов;  
А за спиною слід кривавий  
Аж по Дніпро біг Сину йшов.  
І не сказав лиш він нічого  
Але з похмурого лоба  
Виднілась дуча переноса,  
Хот думба програма була.  
І багить Бєній, гас свободи  
Всє ще лобаеть ся бімлі:  
Лиш: - "Не пора, сказав, до бою!"  
І зник за обривом землі.  
К. Маєвський"

\* \* \*

М. Дольницький.

Передісторія 1. погрозлиста 1920 р.

Влучно сказав хтось, що старий сад погав балити  
з першим гарматним вистрілом і коли сімдесят лі-  
твобу руйнували великий твір мислительства - революцій

собор, то хог, як це не прикро кунштурному головікови, то  
 всею в тій божествинній руйнованню добачити тре-  
 ба индий символічний зміст. Це не рейнський собор  
 ванбен під ударом брутальної розривної сили гарматній  
 набоїв, це ванбен старий, перешитий лад. З томоу поне-  
 волени, недержавні нації убавсаю ту минулу війну  
 досвідком нової доби, кращої і більш розвитої.

З перед галицькими Українцями світова війна розкри-  
 ла нові надії - мрії, оптимістичні настрої, та нові по-  
 літичні перспективи. Сугасне укр. галицьке покоління не  
 допущало навіть в найбільше сміливих снах, що укр.  
 народом Австро-Угорцями прийдемо відразу вступити  
 на довгий шлях, тернистий, та кровавий, засіяний  
 кістками і сполошений кровю, завиданий згоризами  
 і руїнами, освітлений луною пожеж, та присипаний  
 могилами. Мало хто з галицьких Українців мавсе  
 і здогадувався, що акраз Галичини, цій малій краї-  
 ні, прийдемо відограти таку велику, иб сказав ми  
 менай власнійшуму ролю в утвердженню основ укр.  
 державности.

Галицькі Українці вірили, що іа судоба буде щасливо  
 розвизана разом з судобою Австр. Угорської Монархії. Тому  
 світова війна застала іа в стовній вірі в центральній  
 держави. Під цим гаслом стають і ряди укр. сиріт-  
 ців, які идуць визволити братню Україну від московско-  
 арма. Карпати, Махівка, Залота Стіна і всі ці кро-  
 ваві стрілецькі шмиги - це божогі докази тма визвольних  
 змагань. Та австрійський уряд від нашої тма найбіль-  
 шого ворога укр. народа в катороду за ми визвольні  
 змагання приносить Українцям польських камів  
 Забуревля, приносить смерть тисячів невинних  
 женть, приносить Тюр-госри, блинди і інші концентра-  
 ційні табори.

Та 4. падолиста 1916 р. приаодить найшкідливіший  
 удар в набайіле серце укр. народа. Завляється акт,  
 який проголошується відокремлення Галичини і  
 прохлянується цинворення незалежної Польщі.  
 Великй стало галицьким Українцям, що на марно

прямвалася кров найкрайша іа сирів, що леліями  
первісно нації забели. Перед іа очима проступува-  
ли кровоба, блюга шрабедія знова на цїні роки.  
Цїна Тамнича манаби мимимеи давше тїг іа-  
нованним польської ммаїтї. Та рішачі нації  
їмїи скоро огна за другою. Видуана велика російська  
революція - розвалюється московська шорма. Зроста-  
ють нації Українців, а заклячення берестейського  
миру нагад тим націєм змістї і вани. Договорами  
ми уіновани сего мира було порішено міст Україн.  
Бесубанкою і Австрією, що зо кінци червни 1918 р.  
королівство Тамничи мало бути поділене на польське  
князівство краківське і українське королівство Там-  
ничи. Но Австрія цїї постанови не винувина, а про-  
тивно перед саним все своїм розпадом згодисусь,  
примунти до Талози Коллизини, зїгнїше і вїдїну  
Тамничи. Тамницькі Українці побачили, що їм нічого тут  
націятїся. А ерронтова камасіросра центральних  
держав все і все зближувана і запалону камасіросру  
Австро-Угорщини як держави. І тоді як останню  
гошбу ратунку, від втївом вільзонівської політики  
са розпаденнї народів зня іб зновтїи 1918 р. поавь-  
ли цїсарський манїфрест, який заіо і дає перетвореннї  
Австрії в союз національних держав. Та порішні застї-  
тїцтва наріаменторні погодююна народів на-  
ють смити ті зь. Національними Радами і в рупи  
цїа рад мають бути злочені тимчасово і інтерес-  
погодююна національних держав.

Українці мали становити тавом одну з таких  
національних держав перетвореної Австрії. Та  
як змало і цї послїдїна справа ратунку Австрії тіро  
вше не помогла.

Полїтичні нації були все так дозрілі, що кождїй  
народ Австрійської Монархії все сам мїл подати про  
свою дальшу судьбу. Тамницькі Українці відїли це  
саме. Дня 19. жовтїи 1918 р. зїрають ся у словові У-  
країнські Національні збори і цї в своїй постанові  
проголосують осноно: цїна єїнабрасї на област

Австро-Угорщина творить суцільну укр. територію і ухвалюється як укр. держава і що ухвалу дану 20. жовтня 1918 р. проголошується свинотно.

Пол. і польські політики задіраються до роботи. Вони проголошують примусенні до Польщі туди земля, на котра „польська культура здобула собі домінуюче становище“ і починають самовільно переводити свої плани і на території, де була вже проголошена укр. держава. Дня 28 жовтня 1918 ухвалено було в Кракові польську ліквідаційну комісію, якої власть мала розширятися на цілу Галичину. Так наймжався конфлікт, який мав рішучий про те, хто стане господарем укр. Галичини. У обох сторонах йшла сильна організаційна робота. Обі сторони приготувалися до активного виступу. Укр. Національний Рада рішила ніти шмаом дійсно-го державного будівництва. Рішила вивести всі уряди в області новоствореної укр. держави виконувати свої функції під відповідальністю перед укр. Націон. Радою. Армію укр. Сіровий Стрільців признано за основу і заступ укр. Армії а всі укр. полки з. і к. армії піддані під прикази начальника воєводи при укр. нац. Раді, та повинні австрійські влади у Львові негайно передати всі укр. полки до своєї розпорядності.

Та це саме робила і польська ліквідаційна Комісія. Вона проголосила, що перебрала власть над цілою Галичиною і визначила навіть польського комісара для Галичини.

Супроти того укр. Національна Рада постановила сама фактично перебрати владу в свої руки. Та австрійські так цвинили їм і військові власти відмовилися від цього. Не вставалося нічо иншого як лише захистити цей мирний спосіб ніти революційним шляхом при допомозі війська. У Львові мав це зробити Сіровий стрільці та укр. відділи австр. армії, які від цього часу находилися у Львові.





регіоналізм. Це мало спроби наші на  
давши розв'язати питання.

Так у нас Терешини перший раз мали, ко-  
ли впродовж його купили всі. Спроби, в селі Тер-  
ешини був заст. Кім 18 п. спроби і купили опален-  
ня, в Ершаві заст. Кім 77 п. п. і 34 п. спроби,  
а в Гаміні заст. Кім 89 п. п. абсолютної <sup>виправданості</sup> української.

Засоби Філармоні в Терешини українські  
опалювались. Такі ж самі жиди (зост. 918) зібро-  
ли в військові - переважно старшими - і зарганізу-  
вали в військову одиницю. На запит наших  
політичних представників дозволив ген. Стухомський  
зорганізувати в Терешини укр. міліцію, яка співом  
з польським військом мала повноти служби у місті.

Між військовими укр. частинами і поляками  
приходило до частих неуродувань. Вони на пере-  
стину, то розоружували, то арештували себе. Такий  
стан не міг довго тривати.

Частина укр. старших розігнала в по селах,  
щоб там організувати наступ на Терешини.  
Одними речками в. або в. набувста з тюрма сторін  
нашими українці наступ на Терешини. Загорів в  
короткий на затекалий умілий бій. Вей. П - ка  
з кількома старшими і стрілецьким загон  
континенту Кюнді загон і полонив там ген. Стухом-  
ського з його штабом. Умий вигідно здобули каски,  
ні, склади, матеріяли, печиво, ден. збірники, і.ч.н. Те-  
решини став українською - засяне всталось  
в польських руках. По обох сторонах були незнані  
сраги. Красні в військових матеріялах були в  
лихві. В селі міліції, складах здобули  
до 1000. Крісів, кілька скоростріль і велику силу  
міліції. Забрано також дві гармати на знесення.  
В складах односторонь велике число нових односторо-  
- в карбовані складах величезні запаси харчів, як  
також нафти і угля. Замість також нафти мі-  
ліції, це найлучше і лямпа в згоді стани  
і його уживанню, - кілька танкових і особливих авіацій

Замові Тернопільським об'єднанням Українці вуде  
вештани своєю, в якій брали участь тисячі селян  
з гошканими сіл. Сванто закінчили єд подорожню  
так, що перші внаші проєктові смертню в борбі  
за державну самостійність.

Старинну організацію змінено іменем в той  
спасіб, що го побило. Стає. Брань убивств і військових  
вигнаннями. Стобитовим Комісарем став адвокат  
Ф. Зайкавський, командиром загонем сот. Т-а, його  
заступником сот. У-ка, помішником сот. П-ий,  
Т-о. Утворено 'Цетра', в якій вважали заступника  
погодимових родів оруда.

То заматого місця наважала Стає. Тада те.  
переговори з ген. Страмський і Сталакони. За них  
тисячі зваби, в якій ген. Страмський зобов'язав ся  
нашастьвати на Тернопіль, вимушено його зі  
Цетра і полонимими на волю. Переговори  
закінчили ся заключенням перемир'я.

Оба сторонами узгомо о те, щоби установити  
усліва стівдотіт іменем в Тернопіль і засана  
до германського рішення єд. іменем в Тернопіль  
і щоби розділити територію по Австрії. В тій  
дній Стає. Тада дозволила Сталакони на переїзд  
з засана до Тернопільа для перевезення погіню  
військового майна.

Майже що дні євдимає Стає. Тада на засідання  
і внаші переговори з Сталакони. На одній з перших  
засідань мала бути піднесена справа висадженя  
германського майна на Сяні, однак більшість  
мала на се не годитиє, з огляду на великі  
контра майноуточної вигудови". . . . .

Знамо, що з укр. військ. генерального комітету  
зі Львова був військовий проєкт висадити герм. майно  
на Сяні, але піднімов від імені Цетра єд го влас-  
твних родів в Тернопіль, - не знамо. Не відомо  
менше те, чи як раз на підставі того проєкту  
раділа Стає. Тада над висадженям майна, як  
з власного починю.



новітні і вигад вигадувати заражені до роздрання  
дес. шматку.

Перетягнувши працю куди замість вигадана  
пронкари, старшими діями і старались працю-  
вати, але ніхто не знав скільки має людей до  
розпорядку масій, - а тим часом сторожі по 8. го-  
дин стояли на землі.

Первознісць, ченевнісць, першукісць, діли  
з усіх всіх старими. Чи не розтука? Стівки  
на розу тосить сь до війська, стівки вості сь  
сотів, а нива ким і як змішити сторожі.

На 7. хі. 1918. відгукись збори старшин, а втевдано,  
таке мені про них розмовив: Старшими ставили  
там мнозство висків, а увалено лише кілька ш.и.  
вислати старшини для мобілізації Добровольцями  
і вестриві лвоу, щоб так старшинами до і стрів-  
цями витпавувано по 5 к. денно. Про організацію  
не говоримо нічого. З прамов всім сій учасник  
вразив, що розвинуло сь там люди в се, щоб  
визердати лише кілька днів, бо всім мідцені  
нісць перемовив Нац. Раду з Сталакани.

Належить підписати сь з призначенням патріотів,  
щю працю місцевого укр. жіноцтва, яке замісно сь  
стрівцями ким кимісць, тсарквою по канце-  
ліріях, намовно в кімнаті кортк і. т. д.

Клидівське населення віднашало до нас  
на загал прийшло. Щоб не забути, намагаю  
пропозицію рац. пасла Д<sup>на</sup> Шибертана, зборити  
Перемиску рад. рандомку, аз до дернітнського  
рїсненя сь. чинцького титанід. Ставляв цю  
пропозицію на вічу, на яке позвашила Нац. Рада.

Саме місто робило приробитого враздні.  
Урмиці, тїтї, бурху. На лісах перекладали  
несновкі і ченевнісць. Стаз і порадок в містї  
дуб в повні задержанні, - надурило кілків, Скел-  
ти оборони. Все від нас перекладали чинцькими  
лісента відділ Армії і ріднських встарісць  
і парул відділської міліції.



му істаті Українцям.

Водночас ся загадали ще, що два тисячі пороз революційно, вислали Рогожинські полки по одній т. з. "Contingent-компаніє" /: робітничі сотні на чина / в повних воєнних устроєння до Надвірної, Городенки, Делятинна і Калущина. Їм случайно, чи кофє завдеки мійсь старшинна, Рогожин-дзятарна тих всіх сотень були сакі старшинна - Україн-ці, що стояли в кроби з Рогожинських старшинських революційний Комітетом.

Тай українські старшинна не держували. Ще два кі-деці до революції завдекали вони в "Народних Діла" у-Українські старшинського касико, куди берігали присоциали читати, касотисі, та на товариські забави. В цьому ж таки касики завдегал ся в похованні Новтня, Кічка гріб по цісарстві, касібересті, революційний Комітет, - в неому відбували ся всі його каради, в кроби прочитано в тів-ночі з 30/- на 1/- приказ укр. генерального військового Ко-мітету - перебрати військову владу в Рогожині.

На перших зібраннях Комітету були присутні тільки втаєжніє старшинна, около 8 людей - а на послідних бу-ли вже всі числом до 50.

Сейкас по розавезанню революційного Комітету, закало ся працо покій підстаршинна і отрієццєки і то головно ре-фрє старшинна і підстаршинна розвідної служби та пропаганди.

Коло В. Новтня, завдегал ся мієставимий військовий навієрбійний піветте підставосу працо покій служе-цьєки. Тей Комітет передобно чини на каноничуд од саду кінцїмїтї 2 мїлї на мїлїмї на под польовий дїлї мїнаки і отрієццєки. Розвідна служба гледїла за кождїм видкєкїмїм Рогожинський Полкїм, докладно знала про всі їх тайні каради, і їх рішєннє. Рівнєчасно установ-лено тієку службу зі сотняки в Городенці, Надвірній, Калу-ші, Делятині, і з генеральним військовим Комітетом у Новові. При Вілці Новтня зроблено так розкієцєкнє війк, військових касіки в Рогожині і всіх вїєкїєкїє держав-них урядів та вибрано видїє Рєв. Комітету із котирок старшин; побідоклено про діяльність військового Коміте-ту готюкаєкїм Комітетом, який ієтнєувал і працювал до-

тепер без вимога військового Комітету, а врешті назначено, що на сучасній революції має перевертати найважливіший уряд.

Дня 31. X. 1918. донесли насамі, що в Кракові утворила ся польська ліквідаційна Комісія для Галичини, яка мала перебрати власть в цілому Краю в свої руки. Вечером того дня відбула ся остання нарада військового рев. Комітету. Присутніх було около 50 старшин. Сейчас на початку наради поставлено виселення, щоби з огляду на те, що в Чехословаччині такому населенню передано вже власть у свої руки, а далше тому, що в Кракові утворила ся польська ліквідаційна Комісія для цілої Галичини, - взвати Генералський військ. Комітет у Львові, щоби найдалше до 5-ти днів дав приказ про переведення перевороту, а як що він цього не зробить, щоби полкунте на власну руку зробило се на своїй території і тим самим приневолало вештту Галичини до того самого вранку. Над сьм виселенняр. розвела ся дуже жива дискусія і більшість заявила ся за мир, однакє частіше шення відложено до слідуючого вечера, поки не верне зі Львова Курієр з новими приказами. О 11-ій год. вночі скінчилась нарада.

Одну годину пізніше, о півночі з 31- на 1-го XI зібрав ся Комітет варту, бо саме в той час прийїхав Курієр зі Львова і привіз з Генерального військового Коордінативного штабу в місті Ротмістром Вітовеским приказ перше биле ше такого змісту: "Генералський Військовий Комітет прикладє всіма силами уці важливі місця і уряди Колокний, роззброїти всі дотеперішні польські частини та відієти Ангардерії і кинь старше вислати військовоу полк Львові. Далши прикази слідують."

Як зібрала ся сі сьма части старшин, прочитав паручник др. Б. градакий приказ і подав гадку, щоби через день все основно підготувати, роздати вранку і ввечері, сь вечера обсадити місто. Над сьм розвинула ся дискусія.

В насі як відбувало ся се засідання, відлучали ордонанси до Станційної Колянки втарити цілого гарнізону на іншу нараду в ось такий спроби:

Один Курієр 24. н. н., що іхав з України на першою...

спрост, відмовившись послуху, задержався в Коломиї на двірці і  
принимався не їздити даліше. Ця наша старшинська кара  
до в Станіславській Команді мала ринити, що зробити з тиж  
Курієв. В хвили коли дискутовано над пропозицією по  
дана Др. Б., звійшли до сали кара старшини Українці зі  
заданого Курієв, що задержався на двірці і зажадали прика  
зів, що до дальшого підступування. Ця їхня похва і обста  
на, що вони звернулися до Стан. Команди, а до Укр. Рев.  
Комітету, так поділила на присутних, що всі одностано  
во зажадали негайного об'явлення актів. Протягом 15-ти  
хвилин Комітет постановив Командахтв казати і про  
дав потрібні диспозиції, а як свій вимог назначив посто  
вий будинок.

Протягом 1 1/2 години були всі Українці в покая  
нстві, всі курієвці роззброєні і около третьої години ра  
ку виринули сотні в найбільшій лазі на місто. Са  
ме розкодилися старшини не-Українці зі збірки в Стан  
славській Команді. По дорозі стрінули вони свої сотні і ку  
рїєвці під командою підручених їх до тепер старшин-Укра  
їнців, завертали їх і грозили, але вєрди були від стріло  
ків спокійну відмовились: „Ми вєрє маємо своїх Командахтв“  
та даліше в найбільшій порядку, ступаючи повільно  
кроком по осітньому болоті, предчували сотні, Ротра до ра  
тників, Ротра на пошту, до староства і т. д. Збиртова  
ний Курієв 24. п. п. захав тижасот двірців і болати маба  
дими в євєдстві. Оєйке ранке сонце застало вєрє на  
державних будинках синьо-жовті прапори.

Полєвє на першу вістку про переворот зі страху  
та досади бігли, майже всіми, Нікці були збектеже  
ні, а Кєхні і Прославєне радїли. Бакило ся стрілівців,  
що враз зі сукном відрубали цєсарєвські розети з шапок, ви  
дали в басоту і топтали ногоами.

Ще ранком появили ся перші українські відозви на  
українській і жидівській мові; сейчас розоружено стани  
ці жандармерії вкруг Коломиї, відновлено зв'язок з по  
зітними сотнями і вислахо лєвду до Станіславова. Цєлий  
день розоружувано частини, що вертали з України. По

полудни витано перший поїзд, що біз УРС в сторону  
Львова. Вечером прийшли перші радіо і телефонічні і  
телеграфічні вісти зі Львова. О півночі надійшло зі Льво-  
ва перше українське число „Укр. Слово“ і „Діла“. Слідом  
якого дня відікав вже перший кур'єр з Коломиї на чо-  
жій запрошеному Львовові. —



Розлука.

Дош, по вікнах дзвонить,  
Вітер швидко віє, —  
В хатині дівчина  
Сорочку шие.  
Сорочку шие  
Май дупку дукає,  
Важкий кон прискивав,  
Серденько стискає.  
Прискивав їй милий,  
Як лежить в садочку,  
Кругом нього цвітти,  
А він гий в віночку  
Над ним, на гилеці,  
Кракає ворона,  
А на зрудах цвітла  
Керехтить кервона...

Швидко вітер віє,  
Дош, по вікнах дзвонить,  
А дівчина плаче,  
Вітри швидко фонтить....  
Дівчина в хатині,  
Плакала - ридала,  
А в полі ковила  
З вітром розковалася.  
Про все розказала:  
Про завзяті бої,  
Та які в пошуку  
Легли тут герої....  
Ах вітер здрігнув од  
Стенання пошуків,  
Як бігній дівчині  
Прискивав що новину.

Р. У.



## Падолістовий переворот в Золочеві.

По відпустці вернувшись до Золочева, бо саме перед відїздом дізнався, що кадра 35. п. стрільців перенесла ся до його передвоєнного місця осідку. Ще 13. X. 1918. р. дізнав ся я у Львові від українських старшин, що під їх проводом організується стрілецьтво, щоби програму укр. національної Ради перевести в діло організованого милою. Разом там розказували, що мають лубку з усіма іншими укр. полками в Галичині.

Прибувши до Золочева, застав я в закатих Рокись Москаляки кадрах 35. п. стр. великий калах. Старшини жалілись, що Золочів є більше брудний та болотистий, а Рокисього кудрійший, ніж поравський Штернберг, де в часі війни стояла наша кадра. Революційної організації в полку славіла з боїв тоді ще не було, а старшини по прибуттю до Золочева мало цікавилися політичними подіями.

В другій половині жовтня кавав ся в полку рух, а вночі з 29/X на 30/X відбуло ся перше засідання українських старшин, на якім явилось ся найбільш десятка каубік. Було також двоє цувільних, які стояли переважно під оверіжкою на сторожі. Тершим промовив сотник Стець. Засував коротко політичну ситуацію і небезпечу використання тодішнього пробізоричного положення Польської і поставив на порадок дня справу організованого захоплення влади в місті, та електуальної підмоги для Львова. Хотіли не всі старшини були в курсі діла, лише того кавіть ті, що до тепер були на найлучшій дорозі до збісного австрійського „Streber“-сїтка, зразу предло захопились справою. Вишло, що в похідних днях переведено вже організацію стрілецьтва, що підстаршини потворили тайні революційні Комітети, які стоять в лубці з стрілецьтвом і старшинами і що ходять лише о клич, щоби щільні в більшовити український полк захопити

владу в свої руки. На параді вирішено погрібний пляк  
 діяльності; Кождому зі старшин приділено певне, або біль-  
 ше менше стрільців, деяким цій скорострільи та видано  
 Кождому старшині докладні вказівки, як має виступити  
 вночеву на него загалу. На випадок обняття влади в кі-  
 сті нами старати єд цивільні Українці з міста і околиць  
 ці про харті для війська. Кождий стисав свої диспозиції і  
 по 2-3 розішлись старшинами доків. Кожд був пригото-  
 ваний до виконання великої загари, яка його рекамі і  
 охудав лише приказів з гори. Вказівки і приказ до ви-  
 ступу нав привезти відбний курієр зі Львова. Жиди  
 побідажили нас, що підуть з нами.

Після цього скорострільники сотника Стеф. не  
 могли здержати напрокатженної енергії і вночі з 29/8  
 на 30/8 скинули нахлятників Міцкевича, що виклика-  
 ло обурення Польків. Коли Польки зажадали у пол-  
 ковника самисфракції, заєвив послідиному сотник Стеф.,  
 що якщо Польки не сиділи тихо, а урядили якуне-  
 будь демонстрацію, він / сотник Стеф. / не ризикує  
 за цілість міста і життя Польків. Після цього сотник  
 Стеф. нарочно піддав командантові полка  
 сукніви, що до спокое в місті і надійності його  
 стрільців. Скінчили ся так, що полковник поручив  
 сотникові Стеф. держати зі сотнями "Vaterländi-  
 schen Unterricht", а з запасних сотен утворити  
 "Assistenzkompanie", щоби бути готовими до згавсе-  
 на заворушено. Сотник Стеф. використав се поручен-  
 ня і подукував стрілецьтво з уреду у відновіжній думі,  
 що вбивало підбадьорюючо на стрілецьтво, а догадує-  
 лись, що "Assistenzkompanie" має іншу ціль, голови-  
 лись туди разо. Лише українські старшини подо-  
 товались, щоби Кождий зі стрільців не виконивсь з я-  
 кою погрозою і не зрадів передвчасно цілого пляну.

Дня 1. IX. 1918. р. рано рознеслась в полку чутка,  
 що попереднього дня пізнього коиво приїхав зі Львова  
 курієр від Генерального військ. Комітету з відновіж-  
 ними приказами і що на улюблений знак каютів

стрильці зібрати зі складів всю зброю і муніцію і на  
звук трубачки емігрувати на позицію зброї, звідки на-  
ли розійтись під проводом старшик по визначених  
місцях. Треба зазначити, що сотник Ртесер. попе-  
редко вже учився в полковником, що для випробова-  
ня бойової готовності „Assistent Kompanie“ кадетство  
зробити ранок 1. XI. постріли зброєю на звук труб-  
ки. А цей знак має бути для нас, Ртесер до виконав-  
ця наказу зі Лвова.

Цивільні Українці, що були визначені до обсяг  
кавалерійських урядових місць в місті, зібраних в таборі  
недалеко від Казарні, бо було постановлено, що кождий  
старшина відходять зі своєю відділом до закладу у-  
ряду має по дорозі забрати з собою цивільного, визна-  
ченого на об'єкті кавалерійського дотичного уряду.  
Були заняті також парочки, вони приготували си-  
нво-шести каварчки, хоч не знали на що.

Старшими не-Українці були дешифровачі,  
що Українці потрапили ранок 1. XI. до Казарні при пов-  
ній зброї. Полковник Вілківський з майором Клеран,  
прибувши рано до Казарні отримали передовсім розкі-  
шення поодиноких сотень; обидва не сподівались, що не-  
багато ретельно будуть без війська. По оглядах роз-  
неслась чутка, що за Рівня хвиле буде „амарк“. По  
коридорах знялась біганина, стрільці падали, як  
до поля, до Рівнят пошамі ртравати скринки набоїв,  
підстаршини ховали. ніжки на збереженні ще з фронту  
перевезти. Старшини не-Українці зі стрільцями  
кією, урочах, або жорнах об'єкті.

Була точно 10 год. пере пол., як в Казарнях за-  
чував трубачий звук трубки. З цих Рівнят висуну-  
лись нові і заїхали до головного виходу. Крім стріли на  
месах, ніс ще кождий об'єкт стріли, а задні двійки набоїв  
скринки набоїв. Старшини не-Українці застачувались,  
тощо стрільці забирають з собою всі бойові знаряддя, ба-  
нки бочок, що все робить як рано робота, приклями позити-  
вн, едмозрозумілу. Не треба мати хвилини, як всі знає:

шли на алярновій площі. Утворено гарре, а на дні зручній і пуніції зроблено в середину. Старшини старшими наг. білами задихали і збирались в двірний зруток. Старшини Українці при своїх сотнях. Сотник Стеф. стахув осторонь. Небагато поветав рух серед ста мих не-Українців-дізнались саже в кітх риз. Старшини Польські обступили сотника Стеф. і по дестивуляції почна було збиратися, що камовидють його до Рокотроші. Мицпа хвиля-одна-друга. Стрільцтво споткнуло здибованим зором, а старшинський циток обидявся щораз біліше. Старшини Німці, що ветурили отієд до нашої Атки проходжувались з боку і підсотижались. Стрільцтво стало непокоїти ся, - а на мілку продер ся до отруженого зі всіх боків сотника Стеф. і стітав: "Ви завінає-ро, паке сотник?" - Старшини Польські зирнули кене відсвоєвиз зором; сотник Стеф. використав перерву і видав приказ: "Кожий відходить на визначене місце." І з 40 мотви і одним скорострелом, навприказ захватив жезіжний двірць і відкамерував ся не в влілі, кам самим зі старшин. Німців керав промову до своїх одновірців стрільців. То дороз стівав ній відділ українські патріотичні пісні, а прохощі не видажували ніякого здибування, бо не мали еще кіно і уважали нас за австрійський відділ. На улиці Колієвій скопачував я стати і надити Вриси і розяснив стрільцям ситуацію і вложени на нас задару, а що не можна було власніше зробити інакше, відібрав я від свого відділу Коротке прирекення на вірність українській владі і послух своїх старшинаш - кероз підсесекі ржки. Була се хваба незабутня звила; присяга була змишля, бо кожодому можна було висестатися зотий, що в сій хвили український Новий на все готовий. І захав з коім відділом жезіжний двірць, а рівночасно полк захав золочів без вистрїлу.

Зі всіх сторін надходили радісні вістки відомих про захват Львова і інших важливих Східно-Галицьких міст. Вістки не утєкшались, а росли. Нові зор-

Бутки, нові побіди і нові надії - срії....

Та се було 1. XI. 1918. р. Нізнійми події отверези-  
ли нас, а ще нізнійми розкачували. Закопленія подіи-  
них дених хвилих, прийшлося дорого платити снізри  
і кровію... Та коли в безземній реэитнації вконтсу:  
ють нас ситальців соняшні, стожини, коли пере-  
субають ея, перед очима душі переживахня перших  
днів нашої визвольної боротьби, — тоді шезають  
бар'яні п'ятка сурові, повкне стогін фрунтуки, а не-  
первака митка срії ехусь дальше золотого прядже-  
то під карівні збурки тихої - далекої музики Будур-  
кості, якій ка імя: Надія.....

Л.

М. Лев.

## На передодні.

(Спомин)

Се є репродукція фрейлстону, який був  
покищений кимувшого року в юбилей-  
ній пам'ятковій книзі Радянського  
"Стрільця". Репродуцію його з пам'ятки,  
бо дотикне киело був я з киушкми ки-  
штити на Україні.

Автор.

У вересні і жовтні 1918. р. перебував я на відпустці  
на релі, як поворотець. Три роки з половиною перебував  
в російській полоні і щойно з початком вересня повер-  
нув до дому. За довгий час кві відсутності стари мої  
знайоми ветили мене забути, а колодні мене не знали.  
Хоч мало нав знакомих, я перебуваючи недалеко Львова,  
росить каето тудя заїздив, іщоби "відвізжити ея" по  
сільських шудах, і довідати ея, що нового на широкій  
політичній арені?

А нових було повно. З російського полону понав

я по добрій відсутності в Австрії, яка була тогочасно,  
якнайбільше terra incognita. Признаюся, що зі здивуван-  
ням переконався в намірах, що правдою було те, що ми  
сами про Австро-Угорщини болшевіцькі расотисі.  
Вложивши „руку в руку“ як невірний Фома, писав я при-  
знати, що стара Габсбурзька монархія турська по війні  
шварц і що недовгий її вік. У світлий бакив, що Австро-  
Угорщина незадово розважить ся, а на її руковидицях,  
побетануть національні держави згідно з програмою Віль-  
сона, про самоозначення народів.

Всі королі монархії приготували ся, щоби в римсь-  
кій хвилі бути готовими. Рухали ся і наші. Мене, не  
втягано до підпольної роботи, але я знав, що така ро-  
бота є і мушкет бути і дияволю власне часто іздув до  
Львова, щоби децю вивідати.

В другій половині жовтня відбув ся у Львові вели-  
кий Національний Зїзд в салі Народного дому. Кий шва-  
гер вернувшись з того зїзду зарядив, щоби його парохіяни  
в неділю і робота по добровільно квітвали широким „Горі  
великим, єдиным“. Люди квітвали парадом на Рокіна  
і плавали зі зворотним сяков діти.... Всі передчуван-  
ня, що дозріваеть великі події.

Дня 31. X. 1918. Був я знова у Львові і зачектав  
в Народній Гостинниці по р. 11. Раною був яркий і  
падав дощ. Вставши, вештав ся я по кімнаті, до-  
кінувши туалету і рівночасно прочи скідакня.

Стук до дверей.

— Прощу.

Входить уброекий від голови до стін старшина.  
Усунує.

— Товаришу, ходіть зі мною - каже. — Дуже важкі і  
нількі справи. Підіть до „Бать сонці“ так буде нас  
більше, так поговоримо і порадимо ся.

Як старший жовнір привів я шухати не розбираю-  
чи. Зібрав ся і ми пішли. По дорозі поклав я собі голову  
з вух „каю хесть“, але з вродженою делікатністю не  
постав в напружено, стараючи ся його собі нагада-  
ти. Так роблю все, як що судьба зведе мене з каю хесть

Ран, я що знаю, а якого назвися забудь - Врешті нагадав собі. Де товариш з давних сім і Ромушиї досить близько Реві сусід котар М.

В "Sans souci" рух. Три Римляк етоликах. Римляк: найцять наших старших, які шепчуть між собою і не: рекають ся від етолика до етолика. З боку сидить на: чинський сот. Ритовський.

То "шептання" втягнуто і мене, але я каю що ніяк зобіктувати ся. Звичайно, як чоловік, що вийшов, з три: бив?

То Римляк хвилях, знова приступив до мене, котар М.  
- Ходя до Народної Гостиниці р. х. Тут не вичірно го: ворити, а куди люди.

В Народній Гостиниці в кімнаті р. х. на друкіх побес: сі єще як вчало. Старшими входить і виходять. На столі роз: мовлено велика карта Галичини. Римляк старшим диктує: прикази Курієрові, які звідся висилають поважнішим централь Галичини. Я підтвердив, що понав в головну Куз: ню.

- Ви, товаришу, поїдете найближчим поїздом до Коломиї. Все приваг. Сьогодні вночі нікто має заняті наші баркі: зок.

- Не можу їхати - відперує ся якийсь румунський мабодух. У мене інші тільки справи.

Все вкінці піддає ся офіційному приказови.

- А ви - звертає ся той самий старшина до мене - пої: дете до Зноба. Отсей приказ вручите сотникови Стеш. Зрештешо він має вже про все.

Чують щось дивакує, : "Кіст на Сакі мушуть бути своєдня вночі висаджені. Підписано - Секретарський Укр. Військ. Комітет."

Всі приказ вручено Курієрови, який найближчим поїздом має відїхати до Терешинця.

- А, добре тобі так, генерале, Пухальський - дужаю собі. Пухальський мав намір піти з Терешинця, бо дасть тобі добру угоду Укр. Військ. Комітет і Терешинський укр. гарнізон! У і намагає ся відіхати на колісах, буде: перше, залезти з дорони і не побачить нікого, як

свого уха.

Так думав я собі тоді, бо певний був, що приказ про знищення міста на Рені буде точно виконаний. —

Хінець буде.



## Молитва Українки.

1. Клякми, злочини рутки і колись, мій сину!  
 Бач, вже ворує срібні доніли жита,  
 Мато, знаєть залинув в борбі за Україну,  
 Я вдова осталась — а ти... сирота!  
 Загостили злидні у маму хатинку,  
 В крові захлинулася свобода світа!....  
 Коли б я за тата, зріб б все без хреста.....  
 Мій нікому було посадить калину....  
 До світих громи ся, до боїв, до долі,  
 За тата, за край наші, що ине в кевалі.....
2. Ти калина ще синку тупив ся до груди,  
 Як такець кривавий как волю прийіс.....  
 Як вольно ми вийшли між вольній люди,  
 Як все в обороні хотило за вріс!....  
 Могі і між нами наймиліс були ноги,  
 Ховалис від бою хто в хату, хто в ліс,  
 Аж край нами залили ворожі прибудди,  
 У кур оборонний знесилений тріс....  
 У ти серед вортих і нерівних боїв  
 Слізотки провождали дорогих героїв.....
3. Працювалис положізі з ріднитки ланати....  
 Урабахот пер ся ворогів обруч.....  
 Могі і нам тато вкрив ся між докати,  
 Сказав ми: „Цить серце і мене не стуч,  
 Що писано врісок, не зривем словаки!“  
 Хот як я тримала його обруч

Вирвався і полетів з героїв рядами.....

Добувати Київ погнали за Збруч!.....

Добро ще гуркотіла музика зрешту  
До нас доїтала далеко за Збруча.

4. Добро нас томили зрадливі надії,  
На стіні стікала кров з під батюрів.....

Про героїв скрили ми найкращі крії.....

В брехі нашій у крові - у рідкій барві!...

З жахом ми слідили воєнні події,

Слабий нас в неволі лур надії зрів,

Ми ухоті любови в кічці шкільній

Найменший слід кести - та Схід не горів.

О нікстуну почили ми в безсилій люті,

Таврами... бо волю не могли забути!

5. Коли єя кий сину, коли єя за тата  
І за тих, кий разок спочили кістки:

Щеткого сунує бігна наша хата,

В воротах осика лопоче в листки.....

Клякми не почили убитого брата

У гроб бігний - сирій привери в квітці.....

До боїв коли єя о нікстуну для тата,

Щоб крові обтвишились - розпує єя в трісці!

Хай вітер молитву занесе на вірлах

До тих, що за волю поклались в повилах.....

6. Коли єя кий сину, хай наріє намі ветаке,

Хай стресе залізоту оковані руки,

До бою за волю ще раз хай поветакє!

Ще раз хай загрозять нам боєві звуки!

Колі єя діттино, бо ще раз нас такє,

Що втихнуть змовиці на кошильні круки:

Ще в крові ступають пер свій там такє.....

У вилоні ступають звуки і правниці!

У в крові згине баршавська неволя,

У з крові воскресне нова наша доля.

Л. Я. Попенко.







Виходить неперіодично.

Зложив порук. Микола Левницький.  
Видав Культурно-просвітний Зурток

в Україн. Таборі в Сибірії.



Ціна цього зисна 3 р. к.

